

JONG SIGRA workshop scenariodenken 19 november en 1 december.

Werken in Zorg en Welzijn in 2030

Het netwerk Jong SIGRA volgde in december een tweedelige workshop scenariodenken. Young Professionals uit 10 organisaties kregen een stoomcursus 'scenariodenken' van Futureconsult. Ze bogen zich over de vraag: "Hoe ziet werken in Zorg en Welzijn eruit in 2030?"

Scenariodenken is een methodiek waarmee je op een gestructureerde manier toekomstbeelden maakt: 'scenario's'. Met scenariodenken voorspel je niet de toekomst, maar het laat je denken in meerdere verschillende toekomstbeelden. Doordat je alvast over scenario's nagedacht hebt, kun je sneller schakelen als je omgeving verandert. Goede scenario's zijn radicaal, relevant en plausibel en helpen om een gesprek te voeren over een onzekere lange termijn toekomst.

De sessie had als doel om het Jong SIGRA netwerk kennis te laten maken met scenariodenken, gezamenlijk trends te verkennen én op te halen wat de blik is van de jong professional op de toekomst van de sector.

Groepje 1: personele tekorten of niet? En wie is de expert: de professional of data/ict?

Data en technologie zijn in 2030 de expert in de zorg. De diagnose vindt plaats in de ambulance via een zorgscan, de data bepalen naar welk ziekenhuis je gaat. Ziekenhuizen focussen zich op één bepaalde zorgvraag. De zorg wordt veelal uitgevoerd door robots ook in de andere zorgdomeinen. IT-kennis is vereist. Niet specialistische zorgfuncties zijn minder nodig. Dit balanceert de tekorten. Functie: 'Social worker' vervult sterke rol om eenzaamheid te bestrijden.

Groepje 2: volledige samenwerking (geïntegreerde zorg) en zorg op afstand

Zorg- en welzijnsorganisaties zijn in 2030 volledig geïntegreerd. Er bestaan geen losse instellingen meer, de zorg is één bedrijf. Ook is de zorg volledig digitaal en op afstand georganiseerd. De cliënt/patiënt monitort de eigen gezondheid via een applicatie. De applicatie vertelt, zoals een dokter, welke zorg je nodig hebt en waar je het kan vinden in de buurt. Er is geen locatiegebonden zorg meer. Locaties zoals prikklaps zijn niet meer nodig, je vitale functies worden gemonitord. Digitale vaardigheden zijn vereiste voor zorgmedewerkers.

Groepje 3: zorg is eigen verantwoordelijkheid en zorg op afstand / digitaal

De zorg is ieders eigen individuele verantwoordelijkheid én compleet digitaal in 2030. 'Je bent je eigen health monitor'. De focus ligt op preventie. Valkuil in het scenario: minder empathie voor elkaar, je wordt afgerekend op je leefstijl. Niet iedereen kan meekomen in volledig digitale zorg op afstand.

Trends

Een eerste gesprek ging over welke trends we op dit moment zien die invloed hebben op de scenariovraag. Een paar genoemde trends:

- Zorg op afstand, digitalisering
- Maatschappelijk verantwoord ondernemen
- Discussie over zorgbekostiging
- Aandacht voor de inclusieve samenleving
- Waardering zorgmedewerkers neemt toe, aan de andere kant: ook agressie etc.
- Meer maatwerk in de zorg
- Meer naar netwerken van zorg

Vervolgens werkten we toe naar het kiezen van de 'kernonzekerheden':

ontwikkelingen die én veel impact hebben op de scenariovraag, én die met onzekerheid omgeven zijn. Enkele genoemde kernonzekerheden:

- **Wie is verantwoordelijk voor zorg?**
Ligt de regie centraal, bij de overheid of bij het individu (zorg is je eigen verantwoordelijkheid)?
- **Hoe snel vindt technologische toepassing plaats binnen de zorg en welke rol neemt het in?**
Gaan we over naar complete digitale zorg en halen we onderbouwing voor zorg uit data? Of komt er een versterkte inzet van professionals?
- **Blijven losse zorgorganisaties bestaan of is er een volledige geïntegreerde zorg?**
- **Blijven we de personele tekorten in de zorg houden?** Of gaan veel mensen zich aanbieden om te werken in de zorg?

Wat is de Jong SIGRA blik?

Het belang van kijken naar de lange termijn toekomst in de zorg werd herkend. Zo zei één van de deelnemers: 'Het valt me op dat de focus van beleid vaak is gericht op de korte termijn'. Wat opviel is dat jong professionals meer oog lijken te hebben voor thema's als duurzaamheid, groene toekomst en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Verder vormde een interessant gedachte experiment in deze groep de vraag: 'Wat als je in de zorgsector geen aparte organisaties meer hebt'?

Kansen:

- Door digitalisering hebben mensen meer tijd over (voor werk of juist andere zaken)
- Door digitalisering worden zorgfuncties interessanter, is er minder zorgpersoneel nodig. Werkdruk vermindert.
- Zorg als voorbeeldfunctie: groene zorg (ook omdat het vaker op afstand is), 3D geprinte hulpmiddelen, etc
- Denken over leiderschap verandert (benadering vanuit autonomie)
- Globalisering van zorgmarkt (drones kunnen opereren in ontwikkelingslanden)
- Zorg op afstand is ook mogelijk door andere innovaties zoals de smartwatch en de zorgscan.

Risico's:

- Als het economisch weer beter gaat, zullen er weer minder mensen kiezen voor werken in de zorg

- In geval van zorg op afstand en de digitalisering is er het risico op eenzaamheid en tweedeling, meer mensen zullen buiten boord vallen

Hoe geven we vervolg aan deze sessie?

SIGRA besteedt de komende tijd aandacht aan scenariodenken om scherp te blijven op duurzaamheid van activiteiten, juist in een dynamische context als deze. Zo is er een [SIGRA toolkit scenariodenken](#) met tips en voorbeelden. Hiermee kunnen bestaande netwerken ook aan de slag met de methodiek. Input van Jong SIGRA brengen we in, maar we zullen ook zoveel mogelijk stimuleren dat er young professionals uitgenodigd worden voor zo'n sessie.

Wil je meer weten over de methodiek en/of lijkt het je leuk om in de toekomst mee te doen aan zo'n scenariosessie? E-mail dan naar [Lotte Speelman](#) of [Lisa van Bodegom](#).